

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอค้อหล่อ จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม โดยมีการนำเสนอผลการศึกษา ตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 3 ลักษณะการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 6 จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค โอกาส และข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร ผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำการเกษตร

สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมด ต้นทุนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และแหล่งสินเชื่อ

สภาพทางสังคม ได้แก่ การดำรงตำแหน่งทางสังคม การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ประสบการณ์ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และการเคยได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจงเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลมีดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตร
ทฤษฎีใหม่

N = 126

สภาพทางสังคม/สถานะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	97	77.0
หญิง	29	23.0
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 – 40 ปี	8	6.3
41 – 50 ปี	22	17.5
51 - 60 ปี	50	39.7
61 – 70 ปี	40	31.7
71 – 80 ปี	3	2.4
81 ขึ้นไป	3	2.4
ค่าต่ำสุด = 32 ปี ค่าสูงสุด = 83 ปี		
ค่าเฉลี่ย = 56.88 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.474 ปี		
3. สถานภาพ		
โสด	5	4.0
สมรส	119	94.4
หม้าย/หย่าร้าง	2	1.6
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	5	4.0
ประถมศึกษา	74	58.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	7.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	28	22.2
อนุปริญญา , ปวส.	5	4.0
ปริญญาตรี	4	3.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางสังคม/สถานะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
1 – 2 คน	19	15.1
3 – 4 คน	82	65.1
5 – 6 คน	22	17.5
7 คน	3	2.4
ค่าต่ำสุด = 1 คน ค่าสูงสุด = 7 คน		
ค่าเฉลี่ย = 3.68 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.227 คน		
6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำการเกษตร (คน)		
1 – 2 คน	117	92.9
3 – 4 คน	9	7.1
ค่าต่ำสุด = 1 คน ค่าสูงสุด = 4 คน		
ค่าเฉลี่ย = 1.67 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.683 คน		

จากตารางที่ 4.1 พบว่าสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ร่วมโครงการ 5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาแสดง ดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 ส่วนเพศหญิง มีจำนวน 29 คน คิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 23.0

อายุ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 51 – 61 ปี และ 61 - 70 ปี ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเป็นจำนวน 50 และ 40 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 39.7 และ 31.7 ตามลำดับ รองลงมาคือ 41 – 50 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ส่วนช่วงอายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.3 ส่วนช่วงอายุ 71 – 80 ปี และ 81 ปี ขึ้นไปไม่มีเป็นส่วนน้อยโดยไม่เกินร้อยละ 5.0 โดยมีเกษตรกรที่อายุน้อยที่สุดคือ 32 ปี และอายุมากที่สุดคือ 83 ปี อายุเฉลี่ยของเกษตรกรคือ 56.88 ปี

สถานภาพ เกษตรกรส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 94.5 ส่วนสถานภาพโสดและหม้าย/หย่าร้าง มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย จำนวน 5 และ 2 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 4.0 และ 1.5 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองมาคือ การศึกษาระดับมัธยมปลายและมัธยมต้น จำนวน 28 และ 10 ราย ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 7.9 ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาอื่นๆ มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อย คิดเป็นไม่เกินร้อยละ 4.0

สมาชิกในครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 3 - 4 คน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองมาคือ ช่วง 5 - 6 คน และ 1 - 2 คนจำนวน 22 และ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 15.1 และ 7 คนมีเป็นส่วนน้อยโดยไม่เกินร้อยละ 2.4 ส่วน ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 3.68 คน และ เบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.227 คน

สมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำเกษตรอยู่ในช่วง 1- 2 คน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 92.9 รองมาคือ ช่วง 3 - 4 คนจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนคือ 1.67 คน

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รายได้ของครัวเรือน (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	11	8.7
5,001 – 10,000 บาท	68	54.0
10,001 – 25,000 บาท	43	34.1
25,001 บาท ขึ้นไป	4	3.2
ค่าต่ำสุด = 600 บาท ค่าสูงสุด = 68,000 บาท		
ค่าเฉลี่ย = 11,473.77 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8,261.989 บาท		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. รายจ่ายของครัวเรือน (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	33	26.2
5,001 – 10,000 บาท	61	48.4
10,001 – 25,000 บาท	31	24.6
25,001 บาท ขึ้นไป	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 2,000 บาท ค่าสูงสุด = 30,000 บาท		
ค่าเฉลี่ย = 8,501.23 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4,853.994 บาท		
3. พื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	94	74.6
11 – 20 ไร่	25	19.8
21 – 30 ไร่	3	2.4
31 ไร่ขึ้นไป	4	3.2
ค่าต่ำสุด = 0.75 ไร่ ค่าสูงสุด = 50 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 8.84 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.768 ไร่		
3.1 พื้นที่การเกษตรของตนเอง (ไร่)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ไร่	1	10.0
3 – 4 ไร่	3	30.0
5 – 6 ไร่	5	50.0
7 ไร่ขึ้นไป	1	10.0
ค่าต่ำสุด = 1.5 ไร่ ค่าสูงสุด = 10 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 4.95 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.242 ไร่		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.2 พื้นที่การเกษตรเช่า (ไร่)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	95	77.9
11 – 20 ไร่	21	17.2
21 – 30 ไร่	3	2.5
31 ไร่ขึ้นไป	3	2.5
ค่าต่ำสุด = 0.75 ไร่ ค่าสูงสุด = 50 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 8.36 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.610 ไร่		
3.3 พื้นที่การเกษตรฟรี (ไร่)		
19 ไร่	1	100.0
4. พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมด (ไร่)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	115	91.3
11 – 20 ไร่	9	7.1
21 – 30 ไร่	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 0.75 ไร่ ค่าสูงสุด = 30 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 5.20 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.661 ไร่		
4.1 พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ของตนเอง (ไร่)		
3 – 4 ไร่	3	60.0
5 – 6 ไร่	1	20.0
7 ไร่ขึ้นไป	1	20.0
ค่าต่ำสุด = 3 ไร่ ค่าสูงสุด = 10 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 5.20 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.775 ไร่		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.2 พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่เช่า (ไร่)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	108	92.3
11 – 20 ไร่	8	6.8
21 – 30 ไร่	1	0.9
ค่าต่ำสุด = 0.75 ไร่ ค่าสูงสุด = 21 ไร่		
ค่าเฉลี่ย = 4.82 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.092 ไร่		
4.3 พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ฟรี (ไร่)		
2 ไร่	1	100.0
5. ต้นทุนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	59	46.8
10,001 – 25,000 บาท	37	29.4
25,001 – 50,000 บาท	16	12.7
50,001 – 100,000 บาท	12	9.5
100,001 ขึ้นไป	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 3,000 บาท ค่าสูงสุด = 129,350 บาท		
ค่าเฉลี่ย = 22,586.88 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 25,265.564 บาท		
6. แหล่งสินเชื่อ		
กองทุนหมู่บ้าน	63	53.8
สหกรณ์ฯ	14	11.9
ธ.ก.ส.	94	79.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารพาณิชย์	4	3.4
กลุ่มออมทรัพย์	3	2.5
อื่นๆ	2	1.7

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพเศรษฐกิจของผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาแสดงดังนี้

รายได้ของครัวเรือนพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ 10,001 – 25,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 ส่วน ช่วงรายได้ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท และ 25,001 บาท ขึ้นไป มีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 8.7 โดยรายได้ที่น้อยที่สุดของเกษตรกร คือ 600 บาท และรายได้ที่มากที่สุดคือ 68,000 บาท ค่าเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือนคิดเป็น 11,473.77 บาท

รายจ่ายของครัวเรือนพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท และ 10,001 – 25,000 บาท ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 33 และ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 และ 24.6 ส่วน ช่วงรายจ่าย 25,001 บาท ขึ้นไป มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยไม่เกินร้อยละ 0.8 โดยรายจ่ายที่น้อยที่สุดของเกษตรกรคือ 2,000 บาท และรายได้ที่มากที่สุดคือ 30,000 บาท ค่าเฉลี่ยรายจ่ายของครัวเรือนคิดเป็น 8,501.23 บาท

พื้นที่การเกษตรทั้งหมดพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 74.6 รองมาคือ ช่วง 11 – 20 ไร่ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ส่วนเกษตรกรที่มีพื้นที่ 21 – 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป มีเป็นส่วนน้อย โดยไม่เกินร้อยละ 4 โดยพื้นที่ทำการเกษตรที่น้อยที่สุดคือ 0.75 ไร่ และ พื้นที่ทำการเกษตรที่มากที่สุดคือ 50 ไร่ และค่าเฉลี่ยของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดคือ 8.84 ไร่ นอกจากนี้ในด้านพื้นที่ทำการเกษตรยังได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. พื้นที่การเกษตรของตนเอง 2. พื้นที่การเกษตรเช่า 3. พื้นที่การเกษตรฟรี เมื่อพิจารณาในพื้นที่การเกษตรของตนเอง พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง จำนวน 10 คน และมีพื้นที่เฉลี่ยจำนวน 4.95 ไร่ ส่วนพื้นที่การเกษตรเช่ามีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 122 คน

และมีพื้นที่เฉลี่ยจำนวน 8.36 ไร่ และสุดท้าย พื้นที่การเกษตรที่ทำปรี เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเพียง 1 คน มีพื้นที่ 19 ไร่

พื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมดพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 รองมาคือ ช่วง 11 – 20 ไร่ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ส่วนเกษตรกรที่มีพื้นที่ 21 – 30 ไร่ และ 31 ไร่ ขึ้นไป มีเป็นส่วนน้อยไม่เกินร้อยละ 4 โดยพื้นที่ทำการเกษตรที่น้อยที่สุดคือ 0.75 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรที่มากที่สุดคือ 30 ไร่ค่าเฉลี่ยของพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมดคือ 5.20 ไร่ นอกจากนี้ในด้านพื้นที่ทำการเกษตรยังได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. พื้นที่การเกษตรของตนเอง 2. พื้นที่การเกษตรเช่า และ 3. พื้นที่การเกษตรปรี เมื่อพิจารณาในพื้นที่การเกษตรของตนเอง พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 5 คน และมีพื้นที่เฉลี่ยจำนวน 5.20 ไร่ ส่วนพื้นที่การเกษตรเช่ามีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 117 คนและมีพื้นที่เฉลี่ยจำนวน 4.82 ไร่ และสุดท้าย พื้นที่การเกษตรปรี เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเพียง 1 คน และมีพื้นที่ 2 ไร่

ต้นทุนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่อยู่ในช่วง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.8 ลำดับถัดไป คือ 10,001 – 25,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และ 25,001 – 50,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 ช่วงจำนวนต้นทุนอื่น ๆ มีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 9.5 โดยเกษตรกรที่มีต้นทุนน้อยที่สุดคือ 3000 บาท และเกษตรกรที่มีต้นทุนมากที่สุดคือ 129,350 บาท ค่าเฉลี่ยต้นทุนคือ 22,586.88 บาท

แหล่งสินเชื่อ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีแหล่งสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 79.7 รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาคือ สหกรณ์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ส่วนแหล่งสินเชื่ออื่นๆ มีเป็นส่วนน้อย โดยไม่เกินร้อยละ 4.0

ตารางที่ 4.3 สภาพทางสังคมของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126

สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การดำรงตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มี	102	81.0
มี	24	19.0
กรณีมีตำแหน่งทางสังคม(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน	2	8.3
สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	2	8.3
คณะกรรมการหมู่บ้าน	10	41.7
คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ/กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน	4	16.7
อาสาสมัครเกษตร	8	33.3
อื่นๆ	5	20.8
2. การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร		
ไม่เป็น	27	22.5
เป็น	99	77.5
กรณีเป็นสมาชิกสถาบันสหกรณ์(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กลุ่มเกษตรกร	98	81.0
กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร	25	20.7
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	10	8.3
ลูกค้าสหกรณ์การเกษตร	20	16.5
กลุ่มลูกค้า ธกส.	99	81.8
กลุ่มขุวเกษตร	0	0.0
กลุ่มกองทุนเงินล้าน	60	49.6
กลุ่มออมทรัพย์	21	17.4

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

N = 126		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ปี)		
ไม่มี	0	0
มี	126	100.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	109	86.5
6 – 10 ปี	16	12.7
11 ขึ้นไป	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1 ปี ค่าสูงสุด = 25 ปี		
ค่าเฉลี่ย = 2.63 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3.512 ปี		
4. การเคยได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจงเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ (ครั้ง)		
ไม่เคยอบรม	0	0
เคยอบรม	126	100.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง	113	89.7
6 – 10 ครั้ง	12	9.5
11 ครั้งขึ้นไป	1	0.8
กรณีผู้เคยอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ (คน) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ฝึกอบรม สัมมนา	77	62.1
ศึกษาดูงาน	119	96.0
ประชุม	96	77.4

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พบว่าสภาพสังคมของผู้ร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาแสดงดังนี้

การดำรงตำแหน่งทางสังคมพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการดำรงตำแหน่งทางสังคมที่มีการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมา คือ อาสาสมัครเกษตร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เช่น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนันสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการกลุ่มอาชีพ/กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน และอื่น ๆ คือ ไม่ดำรงตำแหน่งใด ๆ เลยมีเป็นส่วนน้อยโดยมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20.8

การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกเกษตรกร โดยมีเกษตรกรที่เป็นสมาชิกจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 เมื่อพิจารณาในกลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิกเกษตรนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสมาชิกของกลุ่มลูกค้า ธกส.และกลุ่มเกษตรกรมากที่สุดในส่วนที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 99 และ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 81.8 และ 81.0 รองลงมาคือกลุ่มกองทุนเงินล้าน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาคือกลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกลุ่มออมทรัพย์ และลูกค้าสหกรณ์การเกษตร ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันจำนวน 25, 21 และ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 17.4 และ 16.5 ส่วนกลุ่มสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

ประสบการณ์ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 ส่วนเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 โดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์น้อยที่สุดคือ 1 ปี และประสบการณ์มากที่สุดคือ 25 ปี ประสบการณ์โดยเฉลี่ยของเกษตรกรคือ 2.63 ปี

การเคยได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจงเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมอยู่ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้ง มากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 ส่วนเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ส่วนเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 โดยเมื่อพิจารณากรณีผู้ที่เคยได้รับการอบรมหรือประชุมชี้แจงเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เคยได้รับการศึกษาดูงานมากที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0 รองมาคือ ประชุมจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 และ ฝึกอบรม สัมมนาจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 62.1

ตอนที่ 2 การส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 4.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร

N = 126					
ข้อคำถาม	เฉลย	จำนวนข้อที่ถูก		อันดับ	ข้อที่ถูก
		จำนวน	ร้อยละ		
1. หลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน	ถูก	115	91.3	6	
2. เกษตรทฤษฎีใหม่ คือการจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัย และที่ทำกิน ดังนี้ 20:30:30:20 (เฉลย: เกษตรทฤษฎีใหม่คือการจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ 30:30:30:10)	ผิด	82	65.1	11	
3. เกษตรทฤษฎีใหม่จัดสรรพื้นที่ไว้สำหรับปลูกข้าว 30เปอร์เซ็นต์ไม้ผล 30 เปอร์เซ็นต์แหล่งน้ำ 30 เปอร์เซ็นต์ที่พักอาศัย 10 เปอร์เซ็นต์	ถูก	117	92.9	5	
4. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 หมายถึง เกษตรกรรวมพลังกัน ในรูปแบบกลุ่ม หรือสหกรณ์	ถูก	117	92.9	5	
5. การลงมือทำบัญชีครัวเรือน สามารถทำให้ทราบ รู้ว่าการใช้จ่ายของครอบครัว และสามารถนำมาวางแผนการใช้จ่ายในอนาคตได้	ถูก	124	98.4	1	
6. แนวเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรดินมากที่สุด (แนวเกษตรทฤษฎีใหม่ให้ความสำคัญกับการจัดการทรัพยากรน้ำมากที่สุด)	ผิด	44	34.9	14	
7. เกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งพื้นที่ทำกิน ดังนี้ ขุดสระน้ำ / ปลูกพืชไร่ / ปลูกผัก/ ทิ้งอยู่ (เฉลย: แนวเกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งพื้นที่ทำกิน ดังนี้ ขุดสระน้ำ/ปลูกพืชไร่, ไม้ผล/ปลูกข้าว/ที่อยู่อาศัย)	ผิด	29	23.0	16	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N = 126

ข้อความถาม	เฉลย	จำนวนข้อที่ถูก		อันดับ ข้อที่ถูก
		จำนวน	ร้อยละ	
8. ประโยชน์ของการเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ มีน้ำใช้ตลอดปี พออยู่พอกิน เลี้ยงตนเอง และครอบครัว สร้างรายได้ให้ครอบครัว	ถูก	123	97.6	2
9. ความมั่นคงด้านทรัพยากรเป็นวัตถุประสงค์หลักของเกษตรทฤษฎีใหม่ (เฉลย: การจัดการทรัพยากรดินและน้ำ/ ความมั่นคงทางอาหาร/ความมั่นคงทางด้านรายได้เป็นวัตถุประสงค์หลักของการเกษตรทฤษฎีใหม่)	ผิด	27	21.4	17
10. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นหลักการเดียวกับเกษตรผสมผสานทุกประการ (เฉลย: การเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นส่วนหนึ่งของการเกษตรแบบผสมผสาน)	ผิด	33	26.2	15
11. เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามปกติ	ถูก	121	96.0	3
12. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับญาติพี่น้องก่อน (ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์)	ผิด	50	39.7	13
13. พื้นที่ส่วนที่ 2 ในแนวคิดทฤษฎีใหม่ เน้นให้ประชาชนปลูกข้าวเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนให้พอเพียง	ถูก	118	93.7	4
14. ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 เป็นการลดต้นทุน	ถูก	121	96.0	3
15. การจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร การนำมาจำหน่ายร่วมกันในรูปของกลุ่มเกษตรกร เป็นขั้นตอนหนึ่งของเกษตรทฤษฎีใหม่	ถูก	98	77.8	9

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

N = 126

ข้อความถาม	เฉลย	จำนวนข้อที่ถูก		อันดับ ข้อที่ถูก
		จำนวน	ร้อยละ	
16. การปลูกพืชหลายชนิดรวมกัน เช่น ปลูกข้าว เป็นพืชหลัก ไม้ผล พืชผัก พืชไร่ และพืชสมุนไพร หรือเลี้ยงสัตว์ สามารถนำมาบริโภคได้ตลอดปี เป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนอาหารสำหรับครัวเรือน	ถูก	123	97.6	2
17. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 15 ไร่ (เฉลย: การเกษตรทฤษฎีใหม่ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่อย่างต่ำ 15 ไร่)	ผิด	106	84.1	7
18. การเกษตรทฤษฎีใหม่ ควรปลูกไม้ยืนต้นเพื่อ เป็นแหล่งผลิตพลังงาน	ถูก	97	77.0	10
19. การเกษตรทฤษฎีใหม่ ไม่จำเป็นต้องปลูกไม้ยืน ต้นเพราะทำให้เสียพื้นที่ (เฉลย: การเกษตรทฤษฎีใหม่จำเป็นต้องปลูกไม้ยืนต้น ไม้ ผล ไว้เป็นพืชพลังงานในอนาคต)	ผิด	72	57.1	12
20. การเกษตรทฤษฎีใหม่ เน้นเรื่องราวได้ในการ บริหารธุรกิจ (เฉลย: การเกษตรทฤษฎีใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ประชาชนอยู่ได้พอกินพอกินตามอัตภาพในระดับที่ ประหยัด ไม่อวดอยากและเลี้ยงตนเองได้)	ผิด	102	81.0	8

จากตารางที่ 4.4 แสดงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยให้เกษตรกรทดสอบ ความรู้ตามหลักการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

คำถามที่มีเกษตรกรตอบถูกมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ อันดับที่ 1 ข้อที่ 5 การลงมือทำ บัญชีครัวเรือน สามารถทำให้ทราบรู้ว่าการใช้จ่ายของครอบครัว และสามารถนำมาวางแผนการใ้ ใช้จ่ายในอนาคตได้ เป็นโดยเป็นคำตอบที่ถูกต้อง มีเกษตรกรที่ตอบถูกจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 98.4 รองลงมาในอันดับที่ 2 คือมีเกษตรกรตอบถูกเท่ากัน 2 ข้อคือ ข้อที่ 8 ประโยชน์ของการเกษตร ทฤษฎีใหม่ คือ มีน้ำใช้ตลอดปี พออยู่พอกิน เลี้ยงตนเอง และครอบครัว สร้างรายได้ให้ครอบครัว

เป็นคำตอบที่ถูก และข้อที่ 16 การปลูกพืชหลายชนิดรวมกัน เช่น ปลูกข้าว เป็นพืชหลัก ไม้ผล พืชผัก พืชไร่ และพืชสมุนไพร หรือเลี้ยงสัตว์ สามารถนำมาบริโภคได้ตลอดปี เป็นการลดค่าใช้จ่าย ในส่วนอาหารสำหรับครัวเรือน เป็นคำตอบที่ถูก จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 รองลงมาใน อันดับที่ 3 มีเท่ากัน 2 ข้อคือ ข้อที่ 11 เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริเป็นแนวทางในการ ดำเนินชีวิตตามปกติ เป็นคำตอบที่ถูก และข้อที่ 14 ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 เป็นการลดต้นทุน เป็นคำตอบ ที่ถูก มีผู้ตอบถูกจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0

ส่วนคำถามที่เกษตรกรตอบถูกน้อยที่สุด 2 อันดับสุดท้ายคือ ข้อที่ 7 เกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งพื้นที่ทำกิน ดังนี้ขุดสระน้ำ / ปลูกพืชไร่ / ปลูกผัก/ ที่อยู่ เป็นคำตอบที่ถูกร้อยละ 23.0 และ ข้อที่ 9 ค่าสุด ร้อยละ 21.4 เรื่องความมั่นคงด้านทรัพย์สินเป็นวัตถุประสงค์หลักของเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางที่ 4.5 สรุประดับความรู้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126			
จำนวนข้อที่ตอบถูก (ข้อ)	ระดับความรู้ การเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน	ร้อยละ
9 – 12	ปานกลาง	25	19.8
13 – 16	มาก	79	62.7
17 – 20	มากที่สุด	22	17.5
ค่าต่ำสุด = 9 ข้อ ค่าสูงสุด = 18 ข้อ			
ค่าเฉลี่ย = 14.44 ข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.137 ข้อ			

จากตารางที่ 4.5 สรุประดับความรู้ของเกษตรกรโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เมื่อนำผลจำนวนข้อที่ตอบถูกของเกษตรกรมาพิจารณา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เป็นร้อยละ 62.7 (ตอบถูก 13 – 16 ข้อ) คิดเป็นร้อยละ 19.8 (ตอบถูก 9 – 12 ข้อ) คือ ระดับปานกลาง และ ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.5 (ตอบถูก 17 – 20 ข้อ) มีค่าเฉลี่ยคือ 14.44 ข้อ คือ มีระดับความถูกเฉลี่ยมาก

2.2 แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับ

ตารางที่ 4.6 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆของเกษตรกร

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ					ค่าเฉลี่ย (<i>σ</i>)	ความหมาย
	(จำนวน ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ส่วนบุคคล							
1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	1 (0.8)	0 (0.0)	51 (40.5)	48 (38.1)	26 (20.6)	3.78 (0.799)	มาก
2. เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล	70 (55.6)	33 (26.2)	15 (11.9)	4 (3.2)	4 (3.2)	1.72 (1.009)	น้อยที่สุด
3. ผู้นำท้องถิ่น	49 (38.9)	35 (27.8)	17 (13.5)	13 (10.3)	12 (9.5)	2.24 (1.323)	น้อย
4. ปรากฏ์เกษตร	40 (31.7)	23 (18.3)	48 (38.1)	13 (10.3)	2 (1.6)	2.32 (1.078)	น้อย
5. ประธาน ศพก.	21 (16.7)	14 (11.1)	63 (50.0)	15 (11.9)	13 (10.3)	2.88 (1.143)	ปานกลาง
6. เอกชน	112 (88.9)	8 (6.3)	2 (1.6)	3 (2.4)	1 (0.8)	1.20 (0.658)	น้อยที่สุด
7. สถาบันการศึกษา	99 (78.6)	8 (6.3)	9 (7.1)	2 (1.6)	8 (6.3)	1.51 (1.122)	น้อยที่สุด
8. เพื่อนเกษตรกร	12 (9.5)	20 (15.9)	62 (49.2)	20 (15.9)	12 (9.5)	3.00 (1.043)	ปานกลาง
9. ญาติ	22 (17.6)	21 (16.8)	61 (48.8)	12 (9.6)	9 (7.2)	2.72 (1.090)	ปานกลาง
10. อาสาสมัครเกษตรกร	42 (33.3)	34 (27.0)	38 (30.2)	6 (4.8)	6 (4.8)	2.21 (1.105)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.36 (0.770)	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	(จำนวน ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
สื่อกลุ่ม							
1. การศึกษาดูงาน /ทัศนศึกษา	10 (7.9)	6 (4.8)	46 (36.5)	32 (25.4)	32 (25.4)	3.56 (1.156)	มาก
2. การจัดนิทรรศการ	29 (23.6)	14 (11.4)	46 (37.4)	22 (17.9)	12 (9.8)	2.79 (1.263)	ปานกลาง
3. การอบรม/บรรยาย /สัมมนา	6 (4.8)	4 (3.2)	61 (48.4)	36 (28.6)	19 (15.1)	3.46 (0.952)	มาก
4. โรงเรียนเกษตรกร	110 (87.3)	9 (7.1)	4 (3.2)	2 (1.6)	1 (0.8)	1.21 (0.652)	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						2.75 (1.082)	ปานกลาง
สื่อสารมวลชน							
1. โทรทัศน์	6 (4.8)	5 (4.0)	52 (41.3)	37 (29.4)	26 (20.6)	3.57 (1.015)	มาก
2. วิทยุ	29 (23.0)	8 (6.3)	54 (42.9)	26 (20.6)	9 (7.1)	2.83 (1.207)	ปานกลาง
3. เสียงตามสาย /หอกระจายข่าว	86 (69.4)	5 (4.0)	18 (14.5)	6 (4.8)	9 (7.3)	1.77 (1.282)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.72 (0.907)	ปานกลาง
สื่อสิ่งพิมพ์							
1. เอกสารแผ่นพับ	58 (46.0)	16 (12.7)	21 (16.7)	16 (12.7)	15 (11.9)	2.32 (1.457)	น้อย
2. หนังสือพิมพ์	104 (82.5)	9 (7.1)	7 (5.6)	5 (4.0)	1 (0.8)	1.33 (0.820)	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ (จำนวน ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
3. วารสาร	98 (77.8)	11 (8.7)	12 (9.5)	4 (3.2)	1 (0.8)	1.40 (0.850)	น้อยที่สุด
4. ไปสเตอร์	91 (72.2)	13 (10.3)	14 (11.1)	7 (5.6)	1 (0.8)	1.52 (0.953)	น้อยที่สุด
5. ป้ายประชาสัมพันธ์	45 (35.7)	55 (43.7)	17 (13.5)	7 (5.6)	2 (1.6)	1.94 (0.927)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.70 (0.415)	น้อยที่สุด
สื่อออนไลน์							
1. เว็บไซต์	104 (82.5)	9 (7.1)	4 (3.2)	3 (2.4)	6 (4.8)	1.40 (1.013)	น้อยที่สุด
2. โด้น	104 (82.5)	10 (7.9)	6 (4.8)	4 (3.2)	2 (1.6)	1.33 (0.839)	น้อยที่สุด
3. เฟสบุ๊ก	111 (88.8)	3 (2.4)	7 (5.6)	2 (1.6)	2 (1.6)	1.25 (0.769)	น้อยที่สุด
4. ยูทูบ	72 (57.6)	2 (1.6)	41 (32.8)	5 (4.0)	5 (4.0)	1.95 (1.197)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.48 (0.319)	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยทั้งหมดรวมทุกข้อ						2.20 (0.584)	น้อย

จากตารางที่ 4.6 แสดงการศึกษาระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆของ
เกษตรกร ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ ด้านบุคคล ด้านสื่อกลุ่ม ด้านสื่อสารมวลชน ด้านสื่อ

สิ่งพิมพ์ และด้านสื่อออนไลน์ โดยค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเป็น 2.20 แปลผลเป็น น้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

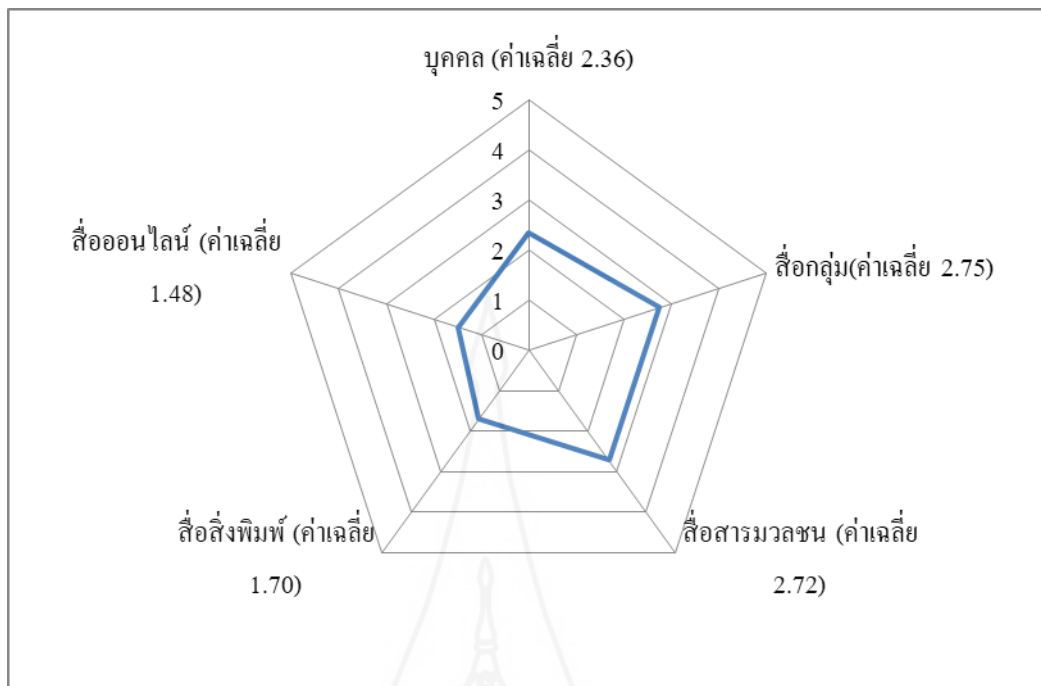
1) **สื่อบุคคล** ในภาพรวมอยู่ในระดับระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.36) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้คะแนนมาก ค่าเฉลี่ย 3.78 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนปานกลาง จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนเกษตรกร ประชาน ศพก. และญาติ ค่าเฉลี่ยเป็น 3.00, 2.88, 2.72 แหล่งที่ได้คะแนนน้อยจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ ปราชญ์เกษตร ผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครเกษตรกร ได้ค่าเฉลี่ย 2.32, 2.24 และ 2.21 สุดท้ายแหล่งที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดจำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล สถาบันการศึกษาและเอกชน ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 1.72, 1.51 และ 1.20

2) **สื่อกลุ่ม** ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.75) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 แหล่ง ได้แก่ การศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา และการอบรม/บรรยาย/สัมมนาที่ค่าเฉลี่ย 3.56 และ 3.46 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนปานกลาง ได้แก่ การจัดนิทรรศการ ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 2.79 แหล่งที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ โรงเรียนเกษตรกร ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 1.21

3) **ด้านสื่อสารมวลชน** ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.72) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้จากโทรทัศน์ที่ได้คะแนนมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนปานกลางคือ วิทยุ ได้คะแนนเฉลี่ยเป็น 2.83 แหล่งที่ได้คะแนนน้อยคือ เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว ค่าเฉลี่ย 1.77

4) **ด้านสื่อสิ่งพิมพ์** ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.70) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้เพียงน้อยและน้อยที่สุด โดยแหล่งที่ได้คะแนนน้อย จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ เอกสารแผ่นพับ และป้ายประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 2.32 และ 1.94 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด จำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ ไปสเตอร์ วารสาร และหนังสือพิมพ์ ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 1.52, 1.40 และ 1.33

5) **ด้านสื่อออนไลน์** ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.48) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้เพียงน้อยและน้อยที่สุด โดยแหล่งที่ได้คะแนนน้อยคือ ยูทูป มีค่าเฉลี่ย 1.95 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด จำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ เว็บไซต์ไลน์ และเฟซบุ๊กค่าเฉลี่ยเป็น 1.40, 1.33 และ 1.25

ภาพที่ 4.1 แผนผังไขแฉงมมแสดงระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ ของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 4.20 - 5.00 = มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 = มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 = มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 = มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 = มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

2.3 ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆของเกษตรกร

ตารางที่ 4.7 ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆของเกษตรกร

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความพอใจของเกษตรกร (จำนวน ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ส่วนบุคคล							
1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	1 (0.8)	0 (0.0)	46 (36.8)	53 (42.4)	25 (20.0)	3.81 (0.780)	มาก
2. เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล	70 (56.5)	31 (25.0)	15 (12.1)	4 (3.2)	4 (3.2)	1.72 (1.017)	น้อยที่สุด
3. ผู้นำท้องถิ่น	48 (39.0)	32 (26.0)	18 (14.6)	13 (10.6)	12 (9.8)	2.26 (1.336)	ปานกลาง
4. ปราชญ์เกษตร	41 (32.8)	23 (18.4)	48 (38.4)	12 (9.6)	1 (0.8)	2.27 (1.050)	น้อย
5. ประธาน ศพก.	22 (17.5)	13 (10.3)	66 (52.4)	14 (11.1)	11 (8.7)	2.83 (1.115)	ปานกลาง
6. เอกชน	110 (87.3)	9 (7.1)	3 (2.4)	2 (1.6)	2 (1.6)	1.23 (0.717)	น้อยที่สุด
7. สถาบันการศึกษา	96 (76.8)	10 (8.0)	9 (7.2)	2 (1.6)	8 (6.4)	1.53 (1.126)	น้อยที่สุด
8. เพื่อนเกษตรกร	13 (10.3)	20 (15.9)	61 (48.4)	20 (15.9)	12 (9.5)	2.98 (1.058)	ปานกลาง
9. ญาติ	22 (17.6)	23 (18.4)	60 (48.0)	12 (9.6)	8 (6.4)	2.69 (1.073)	ปานกลาง
10. อาสาสมัครเกษตรกร	44 (35.2)	30 (24.0)	39 (31.2)	6 (4.8)	6 (4.8)	2.20 (1.122)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.35 (0.763)	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความพอใจของเกษตรกร					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	(จำนวน ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
สื่อกลุ่ม							
1. การศึกษาดูงาน/ ทัศนศึกษา	12 (9.5)	27 (21.4)	20 (15.9)	50 (39.7)	17 (13.5)	3.26 (1.214)	ปานกลาง
2. การจัดนิทรรศการ	71 (57.7)	24 (19.5)	11 (8.9)	9 (7.3)	8 (6.5)	1.85 (1.239)	น้อย
3. การอบรม/บรรยาย/ สัมมนา	58 (46.0)	5 (4.0)	23 (18.3)	22 (17.5)	18 (14.3)	2.50 (1.548)	น้อย
4. โรงเรียนเกษตรกร	56 (44.4)	7 (5.6)	36 (28.6)	10 (7.9)	17 (13.5)	2.40 (1.454)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.51 (0.579)	น้อย
สื่อสารมวลชน							
1. โทรทัศน์	8 (6.3)	26 (20.6)	21 (16.7)	45 (35.7)	26 (20.6)	3.44 (1.210)	มาก
2. วิทยุ	72 (57.6)	17 (13.6)	13 (10.4)	15 (12.0)	8 (6.4)	1.96 (1.322)	น้อย
3. เสียงตามสาย/หอกระจาย	85 (68.5)	6 (4.8)	19 (15.3)	6 (4.8)	8 (6.5)	1.76 (1.252)	น้อยที่สุด
ข่าว	(68.5)	(4.8)	(15.3)	(4.8)	(6.5)	(1.252)	
ค่าเฉลี่ยรวม						2.38 (0.916)	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความพอใจของเกษตรกร					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	(จำนวน ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
สื่อสิ่งพิมพ์							
1. เอกสารแผ่นพับ	55 (44.4)	18 (14.5)	19 (15.3)	15 (12.1)	17 (13.7)	2.36 (1.483)	น้อย
2. หนังสือพิมพ์	103 (83.1)	7 (5.6)	7 (5.6)	5 (4.0)	2 (1.6)	1.35 (0.885)	น้อยที่สุด
3. วารสาร	96 (77.4)	11 (8.9)	11 (8.9)	4 (3.2)	2 (1.6)	1.43 (0.903)	น้อยที่สุด
4. ไปสเตอร์	89 (71.8)	12 (9.7)	14 (11.3)	7 (5.6)	2 (1.6)	1.56 (1.007)	น้อยที่สุด
5. ป้ายประชาสัมพันธ์	43 (35.0)	56 (45.5)	15 (12.2)	6 (4.9)	3 (2.4)	1.94 (0.943)	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.73 (0.421)	น้อยที่สุด
สื่อออนไลน์							
1. เว็บไซต์	101 (82.8)	9 (7.4)	3 (2.5)	3 (2.5)	6 (4.9)	1.39 (1.017)	น้อยที่สุด
2. ไลน์	101 (82.8)	9 (7.4)	6 (4.9)	4 (3.3)	2 (1.6)	1.34 (0.849)	น้อยที่สุด
3. เฟสบุ๊ก	107 (87.7)	4 (3.3)	5 (4.1)	3 (2.5)	3 (2.5)	1.29 (0.857)	น้อยที่สุด
4. ยูทูป	69 (56.6)	2 (1.6)	42 (34.4)	3 (2.5)	6 (4.9)	1.98 (1.209)	น้อย

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

N = 126

แหล่งความรู้	ระดับความพอใจของเกษตรกร					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	(จำนวน ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ค่าเฉลี่ยรวม						1.50 (0.321)	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยทั้งหมดรวมทุกข้อ						2.09 (0.450)	น้อย

จากตารางที่ 4.7 แสดงระดับความพอใจที่ได้รับที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆของเกษตรกร ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคคล ด้านสื่อกลุ่ม ด้านสื่อสารมวลชน ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ และ ด้านสื่อออนไลน์ โดยค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเป็น 2.09 แปลผลเป็น น้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านสื่อบุคคล ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.35) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความพอใจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้คำแนะนำ มีคำแนะนำเฉลี่ย 3.81 ส่วนแหล่งที่ได้คำแนะนำปานกลาง จำนวน 4 แหล่ง ได้แก่ 1. เพื่อนเกษตรกร 2. ประธานศพก. 3. ญาติ 4. ผู้นำท้องถิ่น ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 2.98, 2.83, 2.69, 2.26 แหล่งที่ได้คำแนะนำน้อย จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ 1. ปราชญ์เกษตร 2. อาสาสมัครเกษตรกร ได้ค่าเฉลี่ยเป็น 2.27 และ 2.20 สุดท้ายแหล่งที่ได้คำแนะนำเฉลี่ยน้อยที่สุด จำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ 1. เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล 2. สถาบันการศึกษา 3. เอกชน ค่าเฉลี่ย 1.72, 1.53 และ 1.23

2) ด้านสื่อกลุ่ม ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.51) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความพอใจจากการศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษาที่ได้คำแนะนำปานกลาง 1 ประเด็น ค่าเฉลี่ย 3.26 ส่วนแหล่งที่ได้คำแนะนำน้อย จำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ 1. การอบรม/บรรยาย/สัมมนา 2. โรงเรียนเกษตรกร 3. การจัดนิทรรศการ ค่าเฉลี่ย 2.50, 2.40 และ 1.85

3) ด้านสื่อสารมวลชน ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยโดยรวม (ค่าเฉลี่ย 2.38) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความพอใจจากโทรทัศน์ที่ได้

คะแนนมาก ค่าเฉลี่ย 3.44 แหล่งที่ได้คะแนนน้อยคือ วิทยุ ค่าเฉลี่ยเป็น 1.96 และแหล่งที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวค่าเฉลี่ย 1.76

4) ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ในภาพรวมของภาพพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.73) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้เพียงน้อยและน้อยที่สุด โดยแหล่งที่ได้คะแนนน้อยจำนวน 2 แหล่ง 1. เอกสารแผ่นพับ 2. ป้ายประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 2.36 และ 1.94 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด จำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ 1. โปสเตอร์ 2. วารสาร 3. หนังสือพิมพ์ ค่าเฉลี่ย 1.56, 1.43 และ 1.35

5) ด้านสื่อออนไลน์ ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.50) เมื่อพิจารณาในแต่ละแหล่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้เพียงน้อยและน้อยที่สุด โดยแหล่งที่ได้คะแนนน้อย จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ ยูทูป มีค่าเฉลี่ย 1.98 ส่วนแหล่งที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดจำนวน 3 แหล่ง เรียงลำดับดังนี้ 1. เว็บไซต์ 2. ไลน์ 3. เฟสบุ๊ก ค่าเฉลี่ย 1.39, 1.34 และ 1.29

ตอนที่ 3 การนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3.1 ประเด็นความรู้ที่เกษตรกรได้รับและการนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 4.8 ความรู้ที่เกษตรกรได้รับและการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติ

N = 126								
ประเด็น	จำนวน เกษตรกรที่ ได้รับความรู้ จำนวน (ร้อยละ)	ระดับการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความ หมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. การวางแผนและ จัดการพื้นที่การใช้ที่ดิน อย่างคุ้มค่าที่สุดและการ บำรุงดิน	114 (92.7)	0 (0)	3 (2.6)	70 (59.8)	26 (22.2)	18 (15.4)	3.50 (0.784)	ปาน กลาง
2. การปรับปรุงบำรุงดิน	122 (96.8)	1 (0.8)	4 (3.3)	69 (56.1)	31 (25.2)	18 (14.6)	3.50 (0.814)	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	จำนวน เกษตรกรที่ ได้รับความรู้ จำนวน (ร้อยละ)	ระดับการนำไปปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความ หมาย
		น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)		
3. การจัดการน้ำ	117 (92.9)	4 (3.3)	3 (2.5)	24 (20.0)	72 (60.0)	17 (14.2)	3.79 (0.839)	มาก
4. ระบบการปลูกพืช/เลี้ยง สัตว์ไว้เพื่อบริโภคใน ครัวเรือน	122 (96.8)	3 (2.4)	4 (3.2)	65 (52.0)	23 (18.4)	29 (23.2)	3.81 (2.802)	มาก
5. การรวมกลุ่ม	116 (92.1)	7 (6.0)	64 (54.7)	21 (17.9)	21 (17.9)	4 (3.4)	2.58 (0.967)	ปาน กลาง
6. การสร้างเครือข่าย	107 (84.9)	10 (8.5)	71 (60.7)	16 (13.7)	14 (12.0)	6 (5.1)	2.44 (0.986)	น้อย
7. การทำการเกษตร แบบผสมผสาน	119 (95.2)	2 (1.7)	2 (1.7)	77 (63.6)	23 (19.0)	17 (14.0)	3.42 (0.814)	ปาน กลาง
8. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับใช้	110 (87.3)	4 (3.4)	3 (2.6)	59 (50.9)	42 (36.2)	8 (6.9)	3.41 (0.802)	ปาน กลาง
9. การใช้ปุ๋ยชีวภาพ สาร สมุนไพรและสารชีวภัณฑ์	124 (98.4)	1 (0.8)	8 (6.4)	50 (40.0)	50 (40.0)	16 (12.8)	3.58 (0.826)	มาก
10. การวางแผนการใช้ จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น	75 (59.5)	32 (26.7)	31 (25.8)	36 (30.0)	16 (13.3)	5 (4.2)	2.43 (1.142)	น้อย
11. การลดรายจ่ายที่ไม่ จำเป็น เช่น ไม่ซื้อสินค้า ฟุ่มเฟือย	77 (61.1)	32 (25.8)	32 (25.8)	26 (21.0)	26 (21.0)	8 (6.5)	2.56 (1.257)	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	จำนวน เกษตรกรที่ ได้รับ ความรู้ จำนวน	ระดับการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน (จำนวนร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความ หมาย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด		
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
12. การทำบัญชี ครัวเรือน	124 (98.4)	13 (10.4)	58 (46.4)	36 (28.8)	12 (9.6)	6 (4.8)	2.52 (0.972)	น้อย
13. การปลูกไม้ใช้สอย	110 (87.3)	9 (7.7)	5 (4.3)	81 (69.2)	17 (14.5)	5 (4.3)	3.03 (0.819)	ปาน กลาง
14. การบริโภคอาหาร ปลอดภัย	121 (96.0)	2 (1.6)	1 (0.8)	67 (54.0)	34 (27.4)	20 (16.1)	3.56 (0.829)	มาก
15. การแปรรูปเพิ่ม มูลค่าผลผลิต	108 (85.7)	15 (13.6)	61 (55.5)	26 (23.6)	4 (3.6)	4 (3.6)	2.28 (0.879)	น้อย
16. การจัดการตลาด ธุรกิจเกษตร	54 (42.9)	66 (62.3)	22 (20.8)	12 (11.3)	3 (2.8)	3 (2.8)	1.63 (0.989)	น้อย
เฉลี่ยรวม							3.00 (0.652)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 ประเด็นความรู้ที่ได้รับและการนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ จำนวนเกษตรกรที่ได้รับความรู้ และ จำนวนเกษตรกรที่ให้คะแนนระดับการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ผลการศึกษาพบว่า

1) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับความรู้ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากประเด็นความรู้ต่าง ๆ เกินกว่าร้อยละ 50.0 ยกเว้น ประเด็นความรู้ด้านการตลาดที่ได้มีจำนวนเกษตรกรได้รับความรู้น้อยกว่าร้อยละ 50.0 คือ ได้ร้อยละ 42.9

2) จำนวนเกษตรกรที่ให้คะแนนระดับการนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) และเมื่อพิจารณาในราย

ประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น ได้แก่ 1.การจัดการน้ำ 2. ระบบการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน 3. การใช้ปุ๋ยชีวภาพสารสมุนไพรรักษาพืชไร่และสวนผลไม้ 4.การบริโภคอาหารปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.81, 3.79, 3.58 และ 3.56 ตามลำดับ

อยู่ในระดับปานกลาง 7 ประเด็น ได้แก่ 1. การวางแผนและการจัดการพื้นที่ 2. การปรับปรุงบำรุงดิน 3. การทำการเกษตรแบบผสมผสาน 4. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ 5. การปลูกไม้ใช้สอย 6. การรวมกลุ่ม 7. การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น ไม่ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50, 3.42, 3.41, 3.03, 2.58 และ 2.56 ตามลำดับ

อยู่ในระดับน้อย 5 ประเด็น ได้แก่ 1. การทำบัญชีครัวเรือน 2. การสร้างเครือข่าย 3. การวางแผนการใช้เงินเท่าที่จำเป็น 4. การแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิต 5. การจัดการตลาดธุรกิจเกษตร โดยมีค่าเฉลี่ย 2.5, 2.44, 2.43, 2.28 และ 1.63 ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของวิชาในหลักสูตรการเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่

3.2.1 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของวิชาในหลักสูตร/วิชา

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของวิชาในหลักสูตรการเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126

หลักสูตร/วิชา	อันดับความคิดเห็นต่อหลักสูตร การเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ (จำนวนร้อยละ)						
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
	1	2	3	4	5	6	7
หลักสูตรที่เกษตรกรคิดว่าเหมาะสม							
1.การทำนา	13 (10.3)	11 (8.7)	5 (4.0)	9 (7.1)	6 (4.8)	60 (47.6)	22 (17.5)
2.การเลี้ยงสัตว์	6 (4.8)	56 (44.4)	33 (26.2)	17 (13.5)	10 (7.9)	4 (3.2)	0 (0.0)
3.การปลูกผัก	0 (0)	24 (19.0)	52 (41.3)	24 (19.0)	11 (8.7)	10 (7.9)	5 (4.0)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

N = 126

หลักสูตร/วิชา	อันดับความคิดเห็นต่อหลักสูตร การเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ (จำนวนร้อยละ)						
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
	1	2	3	4	5	6	7
4.การทำสวน	100 (79.4)	17 (13.5)	4 (3.2)	1 (0.8)	3 (2.4)	1 (0.8)	0 (0)
5.การเลี้ยงปลา	2 (1.6)	9 (7.1)	13 (10.3)	14 (11.1)	73 (57.9)	10 (7.9)	5 (4.0)
6.การปรับปรุงบำรุงดิน	4 (3.2)	4 (3.2)	7 (5.6)	60 (47.6)	17 (13.5)	22 (17.5)	12 (9.5)
7. การทำไร่	1 (0.8)	5 (4.0)	12 (9.5)	2 (1.6)	5 (4.0)	18 (14.3)	83 (65.9)

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อต่อหลักสูตร/วิชาการเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาพบว่าหลักสูตร/วิชาการเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่พบว่า เกษตรกรให้ความเหมาะสมในหลักสูตรวิชาการทำสวนเป็นอันดับหนึ่ง การเลี้ยงสัตว์ อันดับ 2 การปลูกผัก อันดับ 3 การปรับปรุงบำรุงดิน อันดับ 4 การเลี้ยงปลา อันดับ 5 การทำนา อันดับ 6 และ การทำไร่อันดับ 7

3.3 ความคิดเห็นต่อรูปแบบและเวลาในการอบรม

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อรูปแบบและเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม

N = 126

รูปแบบและเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1.1 เวลา		
1 วัน	24	19.0
2 วัน	37	29.4
3 วัน	62	49.2

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

N = 126

รูปแบบและเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อื่น ๆ เช่น ครึ่งวัน	3	2.4
1.2 รูปแบบ		
อบรม	97	83.6
ฝึกปฏิบัติ	58	50.0
บรรยาย	37	31.9
ศึกษาดูงาน	94	81.0

จากตารางที่ 4.10 แสดงจากตารางข้างต้นแสดงข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ 5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านรูปแบบและเวลาที่เกษตรกรคิดว่าเหมาะสมในการฝึกอบรมด้านเวลา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าช่วงเวลาที่เหมาะในการอบรมคือ 3 วัน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองมาคือ 2 วัน และ 1 วัน จำนวน 37 และ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และ 19.0 ส่วนผู้ที่ตอบครึ่งวัน มีเป็นจำนวนน้อยคิดเป็นร้อยละ 2.4 ส่วนด้านรูปแบบ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ตอบด้านการอบรมและการดูงานมากที่สุด จำนวน 97 และ 94 คน คิดเป็นร้อยละ 83.6 และ 81.0 ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน รองมาคือ การฝึกปฏิบัติและการบรรยาย จำนวน 58 และ 37 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 31.9

3.4 ความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ

N = 126

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้		
- รู้จักการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ	123	97.6
- มีแนวทางการพัฒนาให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น	121	96.0
- รู้จักการทำเกษตรหลายอย่าง	124	98.4
- ช่องทางการช่วยเหลือจากรัฐบาล	85	67.5
- เรื่องอื่น ๆ (ไม่ได้ระบุข้อมูล)	7	12.3
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร		
ควรดำเนินการต่อไป	123	97.6
ควรขยายผลให้เกษตรกรรายต่อ ๆ ไป	123	97.6
รัฐบาลควรสนับสนุนปัจจัยขั้นพื้นฐาน	118	94.4
- ระบบชลประทาน	118	94.4
- ปัจจัยการผลิต	85	68.0
- ความรู้	114	91.2
- อื่น ๆ	1	1.7

จากตารางที่ 4.11 แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เกษตรกรได้เรียนรู้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ รู้จักการทำเกษตรหลายอย่าง รู้จักการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ และมีแนวทางการพัฒนาให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มากที่สุดในสัดส่วนที่ไม่ต่างกันมากนัก คิดเป็นร้อยละ 98.4, 97.6 และ 96.0 ส่วนช่องทางการช่วยเหลือจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 67.5 ส่วนอื่นๆ มีเป็นส่วนน้อยโดยไม่เกินร้อยละ 13.0

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่า ควรดำเนินการต่อไป และ ควรขยายผลให้เกษตรกรรายต่อ ๆ ไป ในสัดส่วนที่เท่ากัน

จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 และ รัฐบาลควรสนับสนุนปัจจัยขั้นพื้นฐาน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 โดยแบ่งออกเป็น ระบบชลประทาน ร้อยละ 94.4 ความรู้ ร้อยละ 91.2 ปัจจัยการผลิต ร้อยละ 68.0 และ ส่วนอื่นๆ มีเป็นส่วนน้อยโดยไม่เกินร้อยละ 2.0

3.5 ความคิดเห็นต่อหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นต่อหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126

หน่วยงาน	ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุน (จำนวนร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. กรมวิชาการเกษตร	0 (0.0)	2 (1.6)	41 (32.5)	45 (35.7)	38 (30.2)	3.94 (0.832)	มาก
2. อบต./เทศบาล	70 (55.6)	24 (19.0)	23 (18.3)	5 (4.0)	4 (3.2)	1.80 (1.073)	น้อย
3. สำนักงานเกษตรอำเภอ	7 (5.6)	13 (10.3)	54 (42.9)	30 (23.8)	22 (17.5)	3.37 (1.064)	ปานกลาง
4. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	15 (12.0)	15 (12.0)	66 (52.8)	17 (13.6)	12 (9.6)	2.97 (1.062)	ปานกลาง
5. สำนักงานประมงอำเภอ	25 (20.0)	11 (8.8)	65 (52.0)	12 (9.6)	12 (9.6)	2.80 (1.157)	ปานกลาง
6. ที่ว่าการอำเภอ	103 (81.7)	9 (7.1)	10 (7.9)	1 (0.8)	3 (2.4)	1.35 (0.852)	น้อยที่สุด
7. สถาบันการศึกษา	97 (77.6)	9 (7.2)	9 (7.2)	5 (4.0)	5 (4.0)	1.50 (1.060)	น้อยที่สุด
8. พัฒนาที่ดิน	26 (20.6)	56 (44.4)	27 (21.4)	6 (4.8)	11 (8.7)	2.37 (1.129)	น้อย

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

N = 126

หน่วยงาน	ระดับความคิดเห็นในการสนับสนุน (จำนวนร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
9. ชลประทาน	33 (26.2)	56 (44.4)	24 (19.0)	4 (3.2)	9 (7.1)	2.21 (1.090)	น้อย
10. เอกชน	116 (92.8)	5 (4.0)	1 (0.8)	2 (1.6)	1 (0.8)	1.14 (0.573)	น้อยที่สุด
เฉลี่ยรวม						2.21 (0.912)	น้อย

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องเกษตร
ทฤษฎีใหม่ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมสนับสนุนน้อย มีคะแนนเฉลี่ย 2.21

เมื่อพิจารณาในแต่ละหน่วยงานพบว่าหน่วยงานที่สนับสนุนมาก คือ กรมวิชาการ
เกษตร มีคะแนนเฉลี่ย 3.94

หน่วยงานที่สนับสนุนปานกลาง คือ สำนักงานเกษตรอำเภอสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
สำนักงานประมงอำเภอ มีคะแนนเฉลี่ย 3.37, 2.97 และ 2.80

หน่วยงานที่สนับสนุนน้อย คือ พัฒนาที่ดิน ชลประทาน อบต./เทศบาล มีคะแนนเฉลี่ย
2.37, 2.21 และ 1.80,

หน่วยงานที่สนับสนุนน้อยที่สุด คือ สถาบันการศึกษา ที่ว่าการอำเภอ และเอกชน มี
คะแนนเฉลี่ย 1.50 1.35 และ 1.14

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

4.1 ความคิดเห็นต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการดำเนิน โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

N = 126							
ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	จำนวน/(ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
ด้านผู้จัดการเรียนรู้(เจ้าหน้าที่)							
1. การให้เวลาการอบรมของผู้จัดการเรียนรู้	6 (4.8)	2 (1.6)	59 (46.8)	43 (34.1)	16 (12.7)	3.48 (0.910)	มาก
2. ทักษะของผู้จัดในการจัดการเรียนรู้ เช่น การอบรม/ ฝึกปฏิบัติ/ศึกษาดูงาน	7 (5.6)	4 (3.2)	45 (35.7)	49 (38.9)	21 (16.7)	3.58 (0.991)	มาก
3.การเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน	19 (15.1)	20 (15.9)	40 (31.7)	33 (26.2)	14 (11.1)	3.02 (1.216)	ปานกลาง
4. การเรียนรู้จากเกษตรกร ต้นแบบ	11 (8.8)	27 (21.6)	49 (39.2)	25 (20.0)	13 (10.4)	3.02 (1.092)	ปานกลาง
5. ด้านความใส่ใจและความสนใจของ ผู้จัดการเรียนรู้	4 (3.2)	3 (2.4)	67 (53.2)	29 (23.0)	23 (18.3)	3.51 (0.927)	ปานกลาง
6. การติดตามของผู้จัดการเรียนรู้	5 (4.0)	6 (4.8)	44 (34.9)	45 (35.7)	26 (20.6)	3.64 (0.992)	มาก
7. การเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ พูดคุยกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน	8 (6.3)	31 (24.6)	35 (27.8)	31 (24.6)	21 (16.7)	3.21 (1.175)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.35 (0.265)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย (\bar{O})	ความหมาย
	จำนวน/(ร้อยละ)						
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ด้านสถานะแวดล้อมโครงการ							
1. การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น	17 (13.5)	52 (41.3)	22 (17.5)	17 (13.5)	18 (14.3)	2.74 (1.266)	ปานกลาง
2. การบูรณาการทำงานร่วมกันของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6 (4.8)	8 (6.3)	71 (56.3)	20 (15.9)	21 (16.7)	3.33 (0.988)	ปานกลาง
3. สถานที่ที่ใช้สำหรับศึกษาดูงาน	7 (5.6)	3 (2.4)	73 (57.9)	25 (19.8)	18 (14.3)	3.35 (0.949)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.14 (0.348)	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติ							
1. แนวคิดในการดำเนินโครงการ ที่มีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง	0 (0.8)	1 (4.8)	55 (46.0)	49 (28.6)	21 (19.8)	3.62 (0.884)	ปานกลาง
2. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	3 (9.5)	33 (4.8)	56 (42.9)	19 (31.7)	15 (11.1)	3.30 (1.053)	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้เกษตรกรทำบัญชี ครัวเรือน	8 (0.8)	4 (5.6)	47 (35.7)	58 (38.1)	9 (19.8)	3.71 (0.877)	มาก
4. ความรู้ที่ได้รับจากโครงการ/ศึกษา ดูงาน	2 (3.2)	8 (3.2)	51 (46.0)	53 (31.7)	12 (15.9)	3.54 (0.909)	ปานกลาง
5. การทำฟั้แปลงการผลิต	4 (2.4)	36 (44.4)	54 (30.2)	22 (14.3)	10 (8.7)	2.83 (1.005)	ปานกลาง
6. การจัดทำและการลงมือทำตาม แผนการผลิต	2 (3.2)	3 (50.0)	49 (19.8)	50 (17.5)	22 (9.5)	2.80 (1.073)	ปานกลาง
7. การจัดหาดาดเพื่อรองรับ	3 (15.1)	14 (53.2)	41 (17.5)	50 (11.1)	18 (3.2)	2.34 (0.973)	ปานกลาง
ผลผลิตของเกษตรกร	(15.1)	(53.2)	(17.5)	(11.1)	(3.2)	(0.973)	
เฉลี่ยรวม						3.16 (0.514)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย (\bar{O})	ความหมาย
	จำนวน/(ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
1. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน	0 (0.0)	1 (0.8)	55 (43.7)	49 (38.9)	21 (16.7)	3.71 (0.747)	มาก
2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น	3 (9.5)	33 (4.8)	56 (42.9)	19 (31.7)	15 (11.1)	3.08 (0.993)	ปานกลาง
3. การใช้ปัจจัยการผลิตของตนเอง เช่น การทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ	8 (0.8)	4 (5.6)	47 (35.7)	58 (38.1)	9 (19.8)	3.44 (0.917)	ปานกลาง
4. การลดต้นทุนในการทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่	2 (3.2)	8 (3.2)	51 (46.0)	53 (31.7)	12 (15.9)	3.52 (0.817)	ปานกลาง
5. การลดสภาพหนี้สินใน ครัวเรือน	4 (2.4)	36 (44.4)	54 (30.2)	22 (14.3)	10 (0.95)	2.98 (0.955)	ปานกลาง
6. การบริโภคสินค้าปลอดภัย	2 (3.2)	3 (50.0)	49 (19.8)	50 (17.5)	22 (9.5)	3.69 (0.843)	มาก
7. การขยายผลการทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่	3 (15.1)	14 (53.2)	41 (17.5)	50 (11.1)	18 (3.2)	3.52 (0.953)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.42 (0.285)	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน						3.27 (0.139)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1. ด้านผู้จัดการเรียนรู้ (เจ้าหน้าที่) 2. ด้านสภาวะแวดล้อมโครงการ 3. ด้านการปฏิบัติ และ 4. ด้านผลลัพธ์โดยเฉลี่ยรวมทุกด้านคือ 3.27 ความหมายคือ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า

ด้านผู้จัดการเรียนรู้ (เจ้าหน้าที่) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวประเด็น พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรคิดว่าความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่จะแนความคิดเห็นมาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1.การติดตามของผู้จัดการเรียนรู้ 2. ทักษะของผู้จัดการเรียนรู้ เช่น การอบรม/ฝึกปฏิบัติ/ศึกษาดูงาน 3. การให้เวลาการอบรมของผู้จัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.64 , 3.58 และ 3.48 ส่วนที่มีคะแนนความคิดเห็นปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น คือ 1. ด้านความใส่ใจและความสนใจของผู้จัดการเรียนรู้ 2. การเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้พูดคุยกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน 3. การเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน 4. การเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ มีค่าเฉลี่ย 3.51, 3.21 และ 3.02 ตามลำดับ

ด้านสถานะแวดล้อมโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14) เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวประเด็น พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรคิดว่าความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความคิดเห็นปานกลาง จำนวน 3 ประเด็น คือ 1. สถานที่ที่ใช้สำหรับศึกษาดูงาน 2. การบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 3.35, 3.33 และ 2.74ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16) เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวประเด็นพบว่า ประเด็นที่เกษตรกรคิดว่าความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความคิดเห็นมาก คือ การส่งเสริมให้เกษตรกรทำบัญชีครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.71 ส่วนที่มีคะแนนความคิดเห็นปานกลาง จำนวน 6 ประเด็น คือ 1. แนวคิดในการดำเนินโครงการที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง 2. ความรู้ที่ได้รับจากโครงการศึกษาดูงาน 3. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ 4. การทำผังแปลงการผลิต 5. การจัดทำและการลงมือทำตามแผนการผลิต 6. การจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 3.62, 3.54, 3.30, 2.83, 2.80 และ 2.34 ตามลำดับ

ด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42) เมื่อพิจารณาในแต่ละตัวประเด็น พบว่าประเด็นที่เกษตรกรคิดว่าความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความคิดเห็นมาก จำนวน 2 ประเด็น คือ 1. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน 2. การบริโภคสินค้าปลอดภัยมีคะแนนเฉลี่ย 3.71 และ 3.69 ส่วนที่มีคะแนนความคิดเห็นปานกลางจำนวน 5 ประเด็น คือ 1. การลดต้นทุนในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 2. การขยายผลการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 3.การใช้ปัจจัยการผลิตของตนเอง เช่น การทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ 4. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 5. การลดสภาพหนี้สินในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 3.52, 3.44, 3.08, และ 2.98 ตามลำดับ

4.2 ความพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 4.14 ความพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

N = 126

ประเด็น	จำนวนเกษตรกรที่ที่ให้คะแนน					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	ระดับความพอใจ						
	จำนวน/(ร้อยละ)						
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ด้านปัจจัยที่ได้รับ							
1. ไม้ผล/ไม้ยืนต้น	5 (4.0)	4 (3.2)	76 (60.3)	16 (12.7)	24 (19.0)	3.42 (0.991)	ปานกลาง
2. พันธุ์ปลา ด้านประมง	8 (6.3)	4 (3.2)	66 (52.4)	15 (11.9)	32 (25.4)	3.49 (1.122)	ปานกลาง
3. พันธุ์ไก่ (ด้านปศุสัตว์)	5 (4.0)	3 (2.4)	62 (49.2)	20 (15.9)	35 (27.8)	3.63 (1.063)	มาก
4. เมล็ดพันธุ์ผัก	5 (4.0)	4 (3.2)	66 (52.4)	23 (18.3)	27 (21.4)	3.52 (1.018)	ปานกลาง
5. ท่อนพันธุ์หม่อน	9 (7.2)	56 (44.8)	38 (30.4)	11 (8.8)	11 (8.8)	2.67 (1.038)	ปานกลาง
6. อาหารสัตว์	10 (7.9)	52 (41.3)	34 (27.0)	12 (9.5)	18 (14.3)	2.81 (1.171)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.26 (0.410)	ปานกลาง
ด้านสถานะแวดล้อมของโครงการ							
1. การประชาสัมพันธ์ของโครงการ	0 (0)	4 (3.2)	78 (61.9)	22 (17.5)	22 (17.5)	3.49 (0.817)	ปานกลาง
2. ระยะเวลาในการรับสมัครเข้าร่วมโครงการ	1 (0.8)	1 (0.8)	84 (66.7)	32 (25.4)	8 (6.3)	3.36 (0.651)	ปานกลาง
3. ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของเจ้าหน้าที่	1 (0.8)	3 (2.4)	63 (50.0)	34 (27.0)	25 (19.8)	3.63 (0.855)	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	จำนวนเกษตรกรที่ที่ให้คะแนน ระดับความพอใจ					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	จำนวน/(ร้อยละ)						
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
4. การติดตามเยี่ยมเยียนของ เจ้าหน้าที่	1 (0.8)	2 (1.6)	61 (48.4)	33 (26.2)	28 (22.2)	3.70 (0.888)	มาก
5. การมีส่วนร่วมของชุมชน	7 (5.6)	55 (43.7)	31 (24.6)	23 (18.3)	10 (7.9)	2.79 (1.061)	ปานกลาง
6. การมีส่วนร่วมของผู้นำ	10 (7.9)	50 (39.7)	30 (23.8)	18 (14.3)	18 (14.3)	2.87 (1.193)	ปานกลาง
7. การบูรณาการของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	4 (3.2)	7 (5.6)	77 (61.1)	23 (18.3)	15 (11.9)	3.30 (0.870)	ปานกลาง
8. สถานที่ที่ใช้สำหรับศึกษาดูงาน	4 (3.2)	5 (4.0)	76 (60.3)	25 (19.8)	16 (12.7)	3.35 (0.870)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.31 (0.326)	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติ							
1.แนวคิดในการดำเนิน โครงการที่มีความเหมาะสม และปฏิบัติได้จริง	1 (0.8)	1 (0.8)	67 (53.2)	33 (26.2)	24 (19.0)	3.62 (0.828)	มาก
2. การทำการเกษตรทฤษฎี ใหม่	11 (8.7)	2 (1.6)	56 (44.4)	40 (31.7)	17 (13.5)	3.40 (1.036)	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้เกษตรกรทำ บัญชีครัวเรือน	2 (1.6)	3 (2.4)	58 (46.0)	39 (31.0)	24 (19.0)	3.63 (0.873)	มาก
4. ความรู้ที่ได้รับจากโครงการ/ ศึกษาดูงาน	4 (3.2)	2 (1.6)	58 (46.0)	39 (31.0)	23 (18.3)	3.60 (0.914)	มาก
5. การทำผังแปลงการผลิต	4 (3.2)	52 (41.3)	37 (29.4)	23 (18.3)	10 (7.9)	2.87 (1.015)	ปานกลาง
6. การจัดทำและการลงมือทำ ตามแผนการผลิต	3 (2.4)	56 (44.8)	29 (23.2)	27 (21.6)	10 (8.0)	2.88 (1.036)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	จำนวนเกษตรกรที่ให้คะแนน ระดับความพอใจ จำนวน/(ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ความหมาย
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
7. การจัดหาตลาดเพื่อรองรับ ผลผลิตของเกษตรกร	23 (18.3)	59 (46.8)	30 (23.8)	8 (6.3)	6 (4.8)	2.33 (1.003)	น้อย
เฉลี่ยรวม						3.19 (0.506)	ปานกลาง
ด้านผลลัพธ์							
1. เกษตรกรสามารถพึ่งพา ตนเองได้โดยสามารถลด รายจ่ายในครัวเรือน	0 (0)	3 (2.4)	55 (43.7)	51 (40.5)	17 (13.5)	3.65 (0.741)	มาก
2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น	0 (0)	31 (24.6)	59 (46.8)	23 (18.3)	13 (10.3)	3.14 (0.910)	ปานกลาง
3. การใช้ปัจจัยการผลิตของ ตนเอง เช่น การทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ย อินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ	7 (5.7)	3 (2.4)	49 (39.8)	55 (44.7)	9 (7.3)	3.46 (0.889)	ปานกลาง
4. การลดต้นทุนในการทำ การเกษตรทฤษฎีใหม่	1 (0.8)	5 (4.0)	51 (40.5)	57 (45.2)	12 (9.5)	3.59 (0.751)	มาก
5. การลดสภาพหนี้สินใน ครัวเรือน	2 (1.6)	37 (29.4)	51 (40.5)	26 (20.6)	10 (7.9)	3.04 (0.941)	ปานกลาง
6. การบริโภคสินค้าปลอดภัย	1 (0.8)	3 (2.4)	54 (42.9)	46 (36.5)	22 (17.5)	3.67 (0.818)	มาก
7. การขยายผลการทำ การเกษตรทฤษฎีใหม่	1 (0.8)	13 (10.3)	39 (31.0)	55 (43.7)	18 (14.3)	3.60 (0.886)	มาก
เฉลี่ยรวม						3.45 (0.257)	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน						3.30 (0.111)	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงความพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอคลองหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1. ด้านปัจจัยที่ได้รับ 2. ด้านสถานะแวดล้อมโครงการ 3. ด้านการปฏิบัติ และ 4. ด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.45) และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาในแต่ละด้าน

ด้านปัจจัยที่ได้รับ พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความพึงพอใจมาก 1 ประเด็น ได้แก่ พันธุ์ไก่ (ด้านปศุสัตว์) มีค่าเฉลี่ย 3.63 ส่วนที่มีคะแนนความพึงพอใจปานกลางจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1. เมล็ดพันธุ์ผัก 2. พันธุ์ปลา 3. ไม้ผล/ไม้ยืนต้น 4. อาหารสัตว์ 5. ท่อนพันธุ์หม่อน มีค่าเฉลี่ย 3.52, 3.49, 3.42, 2.81 และ 2.67 ตามลำดับ

ด้านสถานะแวดล้อมโครงการ พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความพึงพอใจมากจำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ 1. การติดตามเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ 2. ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ย 3.70 และ 3.63 ส่วนที่มีคะแนนความพึงพอใจปานกลางจำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ 1. การประชาสัมพันธ์ของโครงการ 2. ระยะเวลาในการรับสมัครเข้าร่วมโครงการ 3. สถานที่ที่ใช้สำหรับศึกษาดูงาน 4. การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5. การมีส่วนร่วมของผู้นำ 6. การมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.49, 3.36, 3.35, 3.30, 2.87 และ 2.79 ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติ พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรพึงพอใจต่อโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความพึงพอใจมาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การส่งเสริมให้เกษตรกรทำบัญชีครัวเรือน 2. แนวคิดในการดำเนินโครงการที่มีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง 3. ความรู้ที่ได้รับจากโครงการ/ศึกษาดูงาน มีค่าเฉลี่ย 3.63, 3.62 และ 3.60 ส่วนที่มีคะแนนความพึงพอใจปานกลาง จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ 2. การจัดทำและการลงมือทำตามแผนการผลิต 3. การทำห้แปลงการผลิต มีค่าเฉลี่ย 3.40, 2.88 และ 2.87 และที่มีความพึงพอใจน้อย 1 ประเด็น ได้แก่ การจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ย 2.33

ด้านผลลัพธ์ พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรพึงพอใจต่อ โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่มีคะแนนความพึงพอใจมาก จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1. การบริโภคสินค้าปลอดภัย 2. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ 3. การขยายผลการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ 4. การลดต้นทุนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.67, 3.65, 3.60 และ 3.59 ส่วนที่มีคะแนนความพึงพอใจปานกลาง จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1. การใช้ปัจจัยการผลิตของตนเอง เช่น การทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยชีวภาพ 2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 3. การลดสภาพหนี้สินในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 3.46, 3.14 และ 3.04 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตร ทฤษฎีใหม่

5.1 ปัญหาในการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 4.15 ปัญหาของเกษตรกรกรต่อ โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่
อำเภอค้อยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

N = 126							
ประเด็น	ระดับปัญหาของเกษตรกร (จำนวนร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. การกำหนดระยะเวลาในการสมัครเข้าร่วมโครงการไม่เหมาะสม	75	29	18	2	0	1.57	น้อย
	(60.5)	(23.4)	(14.5)	(1.6)	(0)	(0.798)	
2. บัณฑิตที่มอบให้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน	35	15	65	6	4	2.43	น้อย
	(28.0)	(12.0)	(52.0)	(4.8)	(3.2)	(1.050)	
3. ที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครอง	53	2	56	8	7	2.32	น้อย
	(42.1)	(1.6)	(44.4)	(6.3)	(5.6)	(1.237)	
4. เกษตรกรทำเกษตรพืชเชิงเดี่ยว	38	5	21	55	7	2.90	ปานกลาง
	(30.2)	(4.0)	(16.7)	(43.7)	(5.6)	(1.382)	
5. การติดตามของเจ้าหน้าที่ไม่สม่ำเสมอ	45	34	44	2	0	2.02	น้อย
	(36.0)	(27.2)	(35.2)	(1.6)	(0)	(0.884)	
6. ระยะเวลาในการรับสมัครและดำเนินการโครงการ	58	50	17	0	0	1.66	น้อย
	(46.0)	(39.7)	(13.5)	(0)	(0)	(0.717)	
7. ขาดทักษะการจัดทำผังแปลงการทำ การเกษตรทฤษฎีใหม่	48	8	14	55	1	2.63	ปานกลาง
	(38.1)	(6.3)	(11.1)	(43.7)	(0.8)	(1.390)	
8. ขาดความรู้ระบบการจัดการทำแผนการผลิต	37	5	18	62	4	2.93	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

N = 126

ประเด็น	ระดับปัญหาของเกษตรกร (จำนวนร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย (σ)	ความหมาย
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
	(29.4)	(4.0)	(14.3)	(49.2)	(3.2)	(1.358)	
9. การจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของ เกษตรกร	22	9	21	69	5	3.21	ปานกลาง
	(17.5)	(7.1)	(16.7)	(54.8)	(4.0)	(1.202)	
10. ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของ เจ้าหน้าที่	58	35	23	5	3	1.87	น้อย
	(46.8)	(28.2)	(18.5)	(4.0)	(2.4)	(1.012)	
11. ความรู้ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	48	4	20	48	6	2.68	ปานกลาง
	(38.1)	(3.2)	(15.9)	(38.1)	(4.8)	(1.429)	
12. เกษตรขาดความรู้เกี่ยวกับการบันทึก บัญชีครัวเรือน	31	10	44	34	6	2.79	ปานกลาง
	(24.8)	(8.0)	(35.2)	(27.2)	(4.8)	(1.227)	
13. ความพร้อมของสถานที่ศึกษาดูงาน	54	22	31	16	3	2.14	น้อย
	(42.9)	(17.5)	(24.6)	(12.7)	(2.4)	(1.178)	
14. การเกิดภัยแล้ง	11	4	15	76	20	3.71	มาก
	(8.7)	(3.2)	(11.9)	(60.3)	(15.9)	(1.057)	
15. น้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร	13	4	11	77	21	3.71	มาก
	(10.3)	(3.2)	(8.7)	(61.1)	(16.7)	(1.110)	
เฉลี่ยรวม						2.57	น้อย
						(0.665)	

จากตารางที่ 4.15 การศึกษา ปัญหาในการดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.57) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นผลการศึกษพบว่า

ประเด็นที่เป็นปัญหามาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การเกิดภัยแล้ง และน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร มีคะแนนเฉลี่ย 3.71 เท่ากัน

ประเด็นที่เป็นปัญหามาน้อย จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ 1. การจัดหาตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกร 2. ขาดความรู้ระบบการจัดการทำแผนการผลิต 3. เกษตรขาดความรู้

เชิงเดี่ยว 4. เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน 5. ความรู้ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และ 6. ขาดทักษะการจัดทำผังแปลงการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.21, 2.93, 2.90, 2.79, 2.68 และ 2.63 ตามลำดับ

ประเด็นที่เป็นปัญหาน้อย จำนวน 7 ประเด็น เรียงลำดับดังนี้ 1. ปัจจัยที่มอบให้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน 2. ความพร้อมของสถานที่ศึกษาดูงาน 3. ที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครอง 4. การติดตามของเจ้าหน้าที่ไม่สม่ำเสมอ 5. ความเชี่ยวชาญและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ 6. ระยะเวลาในการรับสมัครและดำเนินการโครงการ 7. การกำหนดระยะเวลาในการสมัครเข้าร่วมโครงการไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 2.43, 2.32, 2.14, 2.02, 1.87 1.66 และ 1.57

5.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อ โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่

5.2.1 ด้านปัจจัยผลการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่า

- 1) ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้กับเกษตรกรเฉพาะทางในหลายด้านและหลายมิติ
- 2) ปัจจัยที่มอบให้น้อยเกินไปไม่คุ้มกับการลงทุน

5.2.2 ด้านองค์ความรู้ผลการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่พบว่า

- 1) การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น, เทศบาล, อบต. ควรมีมากกว่านี้
- 2) เกษตรกรขาดความรู้ด้านการทำการเกษตร
- 3) ควรให้ความรู้กับเกษตรกรเรื่องการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่
- 4) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักการทำการเกษตร
- 5) ควรมีตลาดรองรับผลการผลิตของเกษตรกร
- 6) ควรเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์เข้าร่วมโครงการได้
- 7) ควรส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและ ส่งเสริมเรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง

5.2.3 ด้านสิ่งแวดล้อมผลการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่พบว่า

- 1) เกษตรกรขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร
- 2) ควรนำเจ้าหน้าที่ชลประทานเข้ามาดูแล
- 3) การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น, เทศบาล, อบต. ควรมีมากกว่านี้

ตอนที่ 6 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

6.1 จุดแข็งและจุดอ่อนของการเข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางที่ 4.16 จุดแข็งและจุดอ่อนของการเข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มีแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน และมีการรณรงค์โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างจริงจัง	1. การบริหารจัดการในส่วนของการมอบหมายเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ซึ่งเกิดเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้น
2. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่	2. โครงการเร่งด่วนเกินไป มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์บ่อย ยากในการปฏิบัติ
3. การติดตามเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ	3. ปัจจัยที่สนับสนุนให้กับเกษตรกรน้อยเกินไป และไม่ตรงกับความต้องการ
4. เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนรู้	4. เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี
5. แนวคิดในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง	5. ขาดการบูรณาการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่
6. เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก	6. เกษตรกรทฤษฎีใหม่ต้องการองค์ความรู้ในหลายด้านและต้องมีการจัดการหลายมิติ ตลาดโซ่อุปทาน แต่การดำเนินการยังขาดการเชื่อมโยงและควบคุมในมิติต่างๆ
	7. การไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินของเกษตรกร

6.2 โอกาส และอุปสรรคของการเข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

ตารางที่ 4.17 โอกาส และอุปสรรคของการเข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

โอกาส	อุปสรรค
1. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในครัวเรือน	1. เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการอาศัยอยู่กระจัดกระจาย ทำให้ยากในการประสานงาน การติดตาม เชื่อมเขียน การรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. เกษตรกรได้รับความรู้การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น	2. การจัดหาดลาด เพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรยังไม่เพียงพอ
3. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิต	3. การเกิดภัยแล้ว น้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร
4. เกษตรกรได้บริโภคอาหารปลอดภัย	4. การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นยังมีอยู่ในระดับปานกลาง
5. เกษตรกรได้รับสนับสนุนปัจจัยจากโครงการ	
6. นโยบายเน้นการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ	
7. นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศเน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	

จากตารางที่ 4.16 และ 4.17 แสดงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่

1) ผลการศึกษาในด้านจุดแข็งพบว่า

(1) มีแผนการปฏิบัติที่ชัดเจน และมีการรณรงค์โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างจริงจัง

(2) มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่

(3) การติดตามเชื่อมเขียนของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ

(4) เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนรู้

(5) แนวคิดในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง

2) ผลการศึกษาในด้านจุดอ่อนพบว่า

(1) การบริหารจัดการในส่วนของการมอบหมายเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ยังเกิดเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้น

(2) โครงการเร่งด่วนเกินไป มีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์บ่อย ยากในการปฏิบัติ

(3) ปัจจัยที่สนับสนุนให้กับเกษตรกรน้อยเกินไปและไม่ตรงกับความต้องการ

- (4) เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชี
- (5) ขาดการบูรณาการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในระดับพื้นที่
- (6) เกษตรกรทฤษฎีใหม่ต้องการองค์ความรู้ในหลายด้านและต้องมีการจัดการหลายมิติ ตลาดโซ่อุปทาน แต่การดำเนินการยังขาดการเชื่อมโยงและควบคุมในมิติต่างๆ
- (7) การไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกร

3) ผลการศึกษาในด้านโอกาสพบว่า

- (1) เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในครัวเรือน
- (2) เกษตรกรได้รับความรู้การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น
- (3) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิต
- (4) เกษตรกรได้บริโภคอาหารปลอดภัย
- (5) เกษตรกรได้รับสนับสนุนปัจจัยจากโครงการ
- (6) นโยบายเน้นการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ
- (7) นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศเน้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

4) ผลการศึกษาในด้านอุปสรรคพบว่า

- (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอาศัยอยู่กระจัดกระจาย ทำให้ยากในการประสานงาน การติดตามเยี่ยมเยียน การรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- (2) การจัดหาตลาด เพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรยังไม่เพียงพอ
- (3) การเกิดภัยแล้ว น้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร
- (4) การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นยังมีอยู่ในระดับปานกลาง

6.3 TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์การดำเนินโครงการ

ตารางที่ 4.18 TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์การดำเนินโครงการ

1) S+O = กลยุทธ์“เชิงรุก”เพื่อใช้จุดแข็งและโอกาสที่กำหนดร่วมกัน	2) W+O = กลยุทธ์“แก้ไข” แก้ไขจุดอ่อนเพื่อใช้โอกาสที่มีอยู่ของโครงการ
<p>(1) S1, O1 – ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในระดับหน่วยงานปฏิบัติตามแผนงาน เพื่อเข้าถึงพื้นที่ได้ตรงจุด สร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกร และสามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>(2) S2, S4, O2, O3, O5, O7 – พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ และการสร้างแปลงต้นแบบ เพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ ให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรได้ตามนโยบายของรัฐบาล</p> <p>(3) S3, S5, O4 – สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตโดยกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกร</p>	<p>(1) W1, W2, W3, W5, O1, O2 – พัฒนาโครงการวางระบบการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยต้องมีการบูรณาการกันทุกหน่วยงาน ทั้งในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น</p> <p>(2) W4, O3, O4, O5 – การส่งเสริมปัจจัยที่สนับสนุนให้เกษตรกร ควรมีการสอบถามความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้การดำเนินการของโครงการเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล</p> <p>(3) W6, O6 – ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และองค์ความรู้ด้านการจัดการ การปฏิบัติ และการตลาดให้แก่เกษตรกรก่อนการดำเนินการ</p>
3) S+T = กลยุทธ์“เชิงป้องกัน” การอาศัยจุดแข็งด้านและตรึงภาวะคุกคาม	4) W+T = กลยุทธ์“เชิงรับ”เพื่อหาทางแก้ไขจุดอ่อนและเสี่ยงภาวะคุกคาม
<p>(1) S1, S3, S5, T1 – สนับสนุนด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้มีความเข้มแข็ง สามารถปฏิบัติงานได้ตามสถานการณ์ต่างๆ ได้ และสร้างกลุ่มเกษตรกรให้เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>(2) S2, S4, T1 – สร้างศูนย์เรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการรวมกลุ่ม</p>	<p>(1) W1, W2, W3, T2, T3 –ปรับปรุง แก้ไขโครงการและปรับแก้เงื่อนไข บางประการในการเข้าร่วมโครงการ เช่น การมีเอกสารสิทธิ แหล่งน้ำ</p> <p>(2) W5, T1, T3 ควรส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรในเรื่องของการทำบัญชีครัวเรือน และการตลาดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(3) W5, T5 ควรสร้างการรับรู้ให้ผู้นำท้องถิ่นได้รับรู้ความเป็นมาและทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างจริงจัง</p>

จากตารางที่ 4.18 แสดงการทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ผลการศึกษาในด้าน S+O หรือกลยุทธ์เชิงรุกพบว่า

1) S1, O1 – ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในระดับหน่วยงานปฏิบัติตามแผนงาน เพื่อเข้าถึงพื้นที่ได้ตรงจุด สร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกร และสามารถพึ่งพาตนเองได้

2) S2, S4, O2, O3, O5, O7 – พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ และการสร้างแปลงต้นแบบ เพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรได้ตามนโยบายของรัฐบาล

3) S3, S5, O4 – สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตโดยกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกร

ผลการศึกษาด้าน W+O หรือกลยุทธ์เชิงพัฒนาพบว่า

1) W1, W2, W3, W5, O1, O2 – พัฒนาโครงการวางระบบการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยต้องมีการบูรณาการกันทุกหน่วยงาน ทั้งในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

2) W4, O3, O4, O5 – การส่งเสริมปัจจัยที่สนับสนุนให้เกษตรกร ควรมีการสอบถามความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้การดำเนินการของโครงการเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3) W6, O6 – ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และองค์ความรู้ด้านการจัดการ การปฏิบัติ และการตลาดให้แก่เกษตรกรก่อนการดำเนินการ

ผลการศึกษาด้าน S+T หรือกลยุทธ์เชิงป้องกันในการอาศัยจุดแข็งพบว่า

1) S1, S3, S3, T1 – สนับสนุนด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้มีความเข้มแข็ง สามารถปฏิบัติงานได้ตามสถานการณ์ต่างๆ ได้ และสร้างกลุ่มเกษตรกรให้เพิ่มขึ้น เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติงาน

2) S2, S4, T1 – สร้างศูนย์เรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการรวมกลุ่ม

ผลการศึกษาด้าน W+T หรือกลยุทธ์เชิงรับเพื่อหาทางแก้ไขจุดอ่อนพบว่า

1) W1, W2, W3, T2, T3 – ปรับปรุง แก้ไขโครงการและปรับแก้เงื่อนไข บางประการในการเข้าร่วมโครงการ เช่น การมีเอกสารสิทธิ แหล่งน้ำ

2) W5, T1, T3 ควรส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรในเรื่องของการทำบัญชีครัวเรือน และการตลาดอย่างต่อเนื่อง

3) W5, T5 ควรสร้างการรับรู้ให้ผู้นำท้องถิ่น ได้รับรู้ความเป็นมาและทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างจริงจัง